

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและศึกษาผลกระทบทางสังคม เกี่ยวกับการกำหนดประเภทและรูปแบบสลากกินแบ่งรัฐบาล ประจำปี 2565

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบัน “สลากกินแบ่งรัฐบาล” หรือ “ลอตเตอรี่ (Lottery)” เป็นผลิตภัณฑ์เดียวที่เป็นที่นิยมซื้อของประชาชนเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นการเสี่ยงโชคเพียงอย่างเดียวที่ถูกกฎหมาย ดำเนินงานโดยหน่วยงานของรัฐ มีการออกรางวัลที่ชัดเจนโปร่งใส และมีความแน่นอนในการจ่ายรางวัล อย่างไรก็ตามการมีผลิตภัณฑ์สลากกินแบ่งรัฐบาลเพียงอย่างเดียว อาจไม่สามารถตอบสนองความต้องการในการเสี่ยงโชคของประชาชนได้อย่างเพียงพอ และเกิดผลกระทบตามมา เช่น ปัญหาการพนันนอกระบบที่มาทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ การเล่นหวยใต้ดิน พนันบอล พนันออนไลน์ และการพนันในรูปแบบอื่นๆ ที่ผิดกฎหมายทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการติดการพนันมีหนี้สิน เกิดปัญหาต่อครอบครัวและขยายไปสู่ปัญหาสังคม นอกจากนี้มีอีกหนึ่งปัญหาที่สำคัญและมีความซับซ้อน ต่อเนื่อง นั่นคือปัญหาการจำหน่ายสลากกินราคา ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อผู้ซื้อสลาก และภาพลักษณ์ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลจำเป็นต้องพัฒนาผลิตภัณฑ์ และช่องทางการจำหน่ายให้มีความเหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางสังคมและเทคโนโลยีดิจิทัล และเป็นมาตรการแก้ไขปัญหาสลากกินราคาด้วยการนำระบบดิจิทัลมาใช้ ยังตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญต่อการเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจดิจิทัล ด้วยการปรับปรุงระบบบริการต่าง ๆ บนแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดียิ่งขึ้นควบคู่กับความพร้อมของสังคมไร้เงินสด ที่จะนำไปสู่การยกระดับการแข่งขันในด้านสังคมเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ และเพื่อให้การดำเนินงานของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล เป็นไปตามมาตรา 13(7/1) แห่งพระราชบัญญัติสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. 2517 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2562 ที่ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลกำหนดประเภทและรูปแบบสลากกินแบ่งรัฐบาล แต่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและศึกษาผลกระทบทางสังคม เพื่อนำมาประกอบการพิจารณา ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

2.1 เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดประเภทและรูปแบบสลากกินแบ่งรัฐบาลให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับทราบข้อมูลอย่างครบถ้วน และมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเภทและรูปแบบผลิตภัณฑ์สลากกินแบ่งรัฐบาล ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

2.2 เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและศึกษาผลกระทบทางสังคมที่เกิดขึ้นจากการกำหนดประเภทและรูปแบบสลากกินแบ่งรัฐบาล ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

3. วิธีดำเนินการ

การรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและศึกษาผลกระทบทางสังคม เกี่ยวกับการกำหนดประเภทและรูปแบบสลากกินแบ่งรัฐบาล ประจำปี 2565 สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้ดำเนินการ ประกาศ ข้อมูลที่ต้องเผยแพร่ โดยการปิดประกาศ ณ สถานที่ที่จะดำเนินโครงการ และประกาศข้อมูลที่ต้องเผยแพร่แก่ประชาชนในระบบเครือข่ายสารสนเทศที่สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดให้มีขึ้น และประกาศข้อมูลที่ต้องเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม 2565 ถึงวันที่ 10 สิงหาคม 2565 หลังจากนั้นได้มีการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและศึกษาผลกระทบทางสังคม จำนวน 2 วิธี คือ การประชุมรับฟังความคิดเห็นและการสำรวจความคิดเห็น

3.1 การประชุมรับฟังความคิดเห็น ได้ดำเนินการในระหว่างวันที่ 20 กรกฎาคม 2565 ถึงวันที่ 9 สิงหาคม 2565 โดยมีการลงพื้นที่รับฟังความคิดเห็นทั่วประเทศ ทุกภูมิภาค ดังนี้

- วันที่ 20 กรกฎาคม 2565 ที่โรงแรมกรีนนิมมาน จังหวัดเชียงใหม่
- วันที่ 24 กรกฎาคม 2565 ที่โรงแรมบางแสนเฮอริเทจ จังหวัดชลบุรี
- วันที่ 27 กรกฎาคม 2565 ที่โรงแรมโฆเซะ จังหวัดขอนแก่น
- วันที่ 4 สิงหาคม 2565 ที่โรงแรมเลยพาเลส จังหวัดเลย
- วันที่ 6 สิงหาคม 2565 ที่โรงแรมทวิน โลตัส จังหวัดนครศรีธรรมราช
- วันที่ 9 สิงหาคม 2565 ที่โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ กรุงเทพมหานคร

ผู้มีส่วนได้เสียที่เข้าร่วมประชุมจำนวนทั้งสิ้น 1,776 คน

รูปแบบการประชุมรับฟังความคิดเห็น จะเริ่มต้นโดยการชี้แจงเจตนารมณ์ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล เหตุผลของการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลรูปแบบใหม่ ตลอดจนรายละเอียดสำคัญเกี่ยวกับประเภทและรูปแบบของสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งมี 2 รูปแบบ คือ สลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก (Lottery 6: L6) และสลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3) จากนั้นจะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียซักถามหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเภทและรูปแบบของสลากกินแบ่งรัฐบาล รวมถึงผลกระทบทางสังคมที่จะเกิดขึ้น (สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นฯ แสดงไว้ในหัวข้อที่ 4.1)

3.2 การสำรวจความคิดเห็นและศึกษาผลกระทบทางสังคมของผู้มีส่วนได้เสีย ได้ดำเนินการในระหว่างวันที่ 20 กรกฎาคม 2565 – 10 สิงหาคม 2565 โดยเปิดใช้ 3 ช่องทางคือ

3.2.1 การสำรวจด้วยแบบสอบถามทางออนไลน์/ทางไปรษณีย์/การสัมภาษณ์ต่อหน้าผู้มีส่วนได้เสีย รวม 12,467 คน จำแนกเป็นผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มประชาชนทั่วไป/ผู้ซื้อสลาก จำนวน 8,990 คน กลุ่มคนขายสลาก จำนวน 2,644 คน กลุ่มตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 202 คน กลุ่มสื่อมวลชน 55 คน กลุ่มสังคมและชุมชน จำนวน 75 คน กลุ่มบุคลากร จำนวน 415 คน กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ จำนวน 83 คน และกลุ่มตัวแทนองค์กรผู้ส่งมอบ จำนวน 3 คน

3.2.2 การสนทนากลุ่ม 8 กลุ่ม จำนวน 141 คน

3.2.3 การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนได้เสียตามที่สำนักงานสลากฯ กำหนด จำนวน 14 คน

4. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ผลการรับฟังความคิดเห็นที่ได้จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นและการสำรวจความคิดเห็น มีดังต่อไปนี้

4.1 ผลจากการประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย สามารถสรุปได้ 6 ประเด็นดังนี้

- ประเด็นที่ 1 สิทธิในการเป็นตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3) ซึ่งถือเป็นประเด็นที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากและส่งผลกระทบต่อตัวแทนจำหน่ายรายเดิม และผู้ขายสลากรายใหม่ โดยเฉพาะหากจะต้องมีการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3) ผ่านตัวแทนจำหน่าย

- ประเด็นที่ 2 ผลกระทบและมาตรการเยียวยาหรือลดผลกระทบจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลทั้งสองรูปแบบ โดยเฉพาะผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก (Lottery 6: L6) หากมีการออกสลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3)

- ประเด็นที่ 3 ข้อกังวลเกี่ยวกับการเข้าถึงสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบดิจิทัลของเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี หากไม่มีมาตรการควบคุมการเข้าถึงสลากแบบดิจิทัลในกลุ่มนี้อย่างเข้มงวด รวมถึงข้อกังวลเกี่ยวกับการออกผลิตภัณฑ์ใหม่แบบดิจิทัล อาจทำให้คนเสพติดการเสี่ยงโชคมากขึ้น

- ประเด็นที่ 4 ผลกระทบของสลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3) ต่อผู้ขายที่เป็นผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ หากไม่มีหลักเกณฑ์และมาตรการในการอำนวยความสะดวก ให้กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ สามารถเข้าถึงการเป็นตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลตัวเลข 3 หลัก และไม่มีระบบสนับสนุนที่เหมาะสมในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลตัวเลข 3 หลัก

- ประเด็นที่ 5 ความชัดเจนในรายละเอียดของตัวผลิตภัณฑ์ใหม่ สลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3) มีประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับรูปแบบและสิทธิในการลุ้นรางวัล การสมทบเงินรางวัล วิธีการจำหน่าย วิธีการขึ้นเงินรางวัล หลักเกณฑ์การจ่ายรางวัล รวมทั้งความหมายของคำว่า “รางวัลผันแปร”

- ประเด็นที่ 6 ข้อกังวลเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีและการเข้าถึงสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบดิจิทัลของผู้ซื้อ ซึ่งได้สะท้อนให้เห็นว่าปัจจุบันการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบดิจิทัลมีข้อจำกัดหลายประเด็นโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การซื้อของประชาชนผ่านแอปพลิเคชัน และคุณภาพหรือความครอบคลุมของระบบอินเทอร์เน็ตรวมถึงผู้ซื้อที่เป็นผู้สูงอายุบางกลุ่มโดยเฉพาะในชนบทที่ยังไม่ทักษะในการใช้ดิจิทัล

และนอกเหนือจากประเด็นหลักทั้ง 6 ประเด็นข้างต้น ยังมีการตั้งคำถามเกี่ยวกับประโยชน์ของผลิตภัณฑ์สลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก และการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบดิจิทัลให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวและแรงงานต่างชาติ

4.2 สรุปสาระสำคัญจากการสำรวจความคิดเห็น สาระสำคัญที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและศึกษาผลกระทบทางสังคม เกี่ยวกับการกำหนดประเภทและรูปแบบสลากกินแบ่งรัฐบาล ประจำปี 2565 สามารถสรุปจำแนกตามวิธีดำเนินการดังนี้

4.2.1 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อสลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก (Lottery 6: L6) ผลจากการวิเคราะห์แบบสำรวจ ปรากฏผลดังตารางที่ 1

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าผู้มีส่วนได้เสีย ส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 85 มีความเข้าใจในประเภท เข้าใจในรูปแบบของสลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก (Lottery 6: L6) เห็นด้วยกับประเภทและรูปแบบที่กำหนดไว้ของสลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก (Lottery 6: L6) ผู้มีส่วนได้เสียส่วนใหญ่เห็นด้วยเช่นกันกับการกำหนดรางวัล การกำหนดราคาไว้ที่ 80 บาท และการจำหน่ายทั้งแบบใบและแบบดิจิทัล ทั้งนี้ผู้มีส่วนได้เสียส่วนใหญ่เสนอให้จำหน่ายสลากผ่านตัวแทนจำหน่ายมากกว่าที่จะให้สำนักงานสลากฯ จำหน่ายเองโดยตรง

ตารางที่ 1 ร้อยละของผู้มีส่วนได้เสียที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย เข้าใจ/ไม่เข้าใจ ต่อสลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก (Lottery 6: L6)

ความคิดเห็นต่อ สลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก (Lottery 6 : L6)	ความคิดเห็น (%)	
	เห็นด้วย/ เข้าใจ	ไม่เห็นด้วย/ ไม่เข้าใจ
● ความเข้าใจในประเภท	86.8	13.2
● ความเข้าใจในรูปแบบ	91.9	8.10
● ประเภทและรูปแบบ	88.3	11.7
● การกำหนดรางวัล	89.6	10.4
● ราคาสลากที่ควรจำหน่าย		
80 บาท	78.8	
100 บาท	13.9	
ราคาอื่น ๆ (นอกเหนือที่ระบุ อาทิ ราคาควรต่ำกว่า 80 บาท หรือควรมีหลากหลายราคา หรือควรให้ราคาเป็นไปตามกลไกตลาด)	7.3	
● รูปแบบการจำหน่าย		
ทั้งแบบใบและแบบดิจิทัล	66.4	
เฉพาะแบบใบ	17.8	
เฉพาะแบบดิจิทัล	11.5	
รูปแบบอื่น ๆ เช่น แบบออนไลน์ แบบตู้ขาย ผ่านห้าง/ร้านค้าหรือธนาคาร	4.4	
● วิธีการจำหน่าย*		
ผ่านตัวแทนจำหน่าย	75.0	
สำนักงานสลากฯ จำหน่ายเอง	50.3	
รูปแบบอื่น ๆ เช่น แบบออนไลน์, แบบตู้ขาย, ผ่านห้าง/ร้านค้าหรือธนาคาร	14.2	

* = ผู้ตอบ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.2.2 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อสลากกินแบ่งรัฐบาลตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3) ผลจากการวิเคราะห์แบบสำรวจ ปรากฏผลดังตารางที่ 2

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่า ผู้มีส่วนได้เสียส่วนใหญ่มีความเข้าใจในประเภทและรูปแบบสลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3) การจำหน่ายที่เป็นแบบดิจิทัล วิธีการซื้อที่ผู้ซื้อสามารถเลือกหมายเลขได้เอง การกำหนดรางวัล การลุ้นรางวัล การจัดสรรเงินรางวัล การจ่ายเงินรางวัลและการสมทบเงินรางวัล ซึ่งส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการกำหนดราคา 50 ต่อรายการ ผู้มีส่วนได้เสียส่วนใหญ่ยังคงอยากให้เป็นการจำหน่ายผ่านตัวแทนจำหน่าย

ตารางที่ 2 ร้อยละของผู้มีส่วนได้เสียที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย เข้าใจ/ไม่เข้าใจ ต่อสลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3)

ความคิดเห็นต่อ สลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3)	ความคิดเห็น (%)	
	เห็นด้วย/ เข้าใจ	ไม่เห็นด้วย/ ไม่เข้าใจ
● ความเข้าใจในประเภท	84.4	15.6
● ความเข้าใจในรูปแบบ	87.2	12.8

ความคิดเห็นต่อ สลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3)	ความคิดเห็น (%)	
	เห็นด้วย/ เข้าใจ	ไม่เห็นด้วย/ ไม่เข้าใจ
● ประเภทและรูปแบบ	87.2	12.8
● รูปแบบการจำหน่ายแบบดิจิทัล	84.0	16
● วิธีการซื้อที่ผู้ซื้อสามารถเลือกหมายเลขได้เอง	87.5	12.5
● การกำหนดรางวัล	88.5	11.5
● การลุ้นรับรางวัล	89.0	11
● การจัดสรรเงินรางวัล (แบบผันแปร)	76.9	23.1
● การจ่ายเงินรางวัล (แบบผันแปร)	80.3	19.7
● การสมทบเงินรางวัล	81.5	18.5
● การกำหนดราคาต่อรายการที่ รายการละ 50 บาท	79.2	20.8*
● วิธีการจำหน่าย**		
ผ่านตัวแทนจำหน่าย	75.0	
สำนักงานสลากฯ จำหน่ายเอง	52.3	
จำหน่ายในรูปแบบอื่น ๆ เช่น จำหน่ายผ่าน 7-11 Application, ATM ตู้ตลอด ได้หรือตู้เติมเงิน ทำเครื่องจำหน่ายสลาก	16.6	

* = ส่วนใหญ่คิดว่า ควรเป็นราคา 40 บาท หรือ 20 บาท หรือควรมีหลายหลายราคาให้เลือก

** = ผู้ตอบ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.2.3 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย เกี่ยวกับสลากกินแบ่งรัฐบาล ผลจากการตอบแบบสำรวจ ปรากฏผลดังตารางที่ 3

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่าผู้มีส่วนได้เสียส่วนใหญ่ เห็นด้วยว่าการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3) สามารถดึงเงินนอกระบบมาอยู่ในระบบ เพื่อใช้ในการพัฒนาประเทศได้ และจะช่วยแก้ปัญหาสลากกินราคาได้ ผู้มีส่วนได้เสียยังให้นำหนักไปที่สลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก (Lottery 6: L6) แบบดิจิทัล ส่วนประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือในการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล ประโยชน์สูงสุดที่ผู้มีส่วนได้เสียส่วนใหญ่ เห็นด้วยคือทำให้สามารถซื้อ/ขาย สลากได้ตามราคาที่กำหนด รองลงมาคือป้องกันความเสี่ยงจากการถูกโกงเงินรางวัล การปลอมแปลงสลาก สลากเปลี่ยนมือ หรือสลากสูญหาย และสร้างความโปร่งใสในการจำหน่ายสลากแก่ประชาชน ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อ สลากกินแบ่งรัฐบาล

ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ต่อสลากกินแบ่งรัฐบาล	ความคิดเห็น (%)	
	เห็นด้วย/ เข้าใจ	ไม่เห็นด้วย/ ไม่เข้าใจ
● สลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3) สามารถดึงเงินจากนอกระบบเข้ามาสู่ในระบบเพื่อช่วยพัฒนาประเทศได้	83.7	16.3
● รูปแบบจำหน่ายที่จะสามารถช่วยแก้ปัญหาสลากกินราคาได้*		

ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ต่อสลากกินแบ่งรัฐบาล	ความคิดเห็น (%)	
	เห็นด้วย/ เข้าใจ	ไม่เห็นด้วย/ ไม่เข้าใจ
สลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก (Lottery 6: L6) แบบใบ	56.3	
สลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก (Lottery 6: L6) แบบดิจิทัล	68.1	
สลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3) แบบดิจิทัล	48.8	
สลากกินแบ่งรัฐบาล รูปแบบอื่น ๆ	8.9	
● ประโยชน์ของการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือในการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล*		
สามารถป้องกันการซื้อ/ขายสลากให้กับบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี	39.0	
ป้องกันความเสี่ยงจากการถูกโกงเงินรางวัล การปลอมแปลงสลาก สลากเปลี่ยนมือ หรือสลากสูญหาย	56.2	
สามารถซื้อ/ขาย สลากได้ตามราคาที่กำหนด	62.4	
สร้างความโปร่งใสในการจำหน่ายสลากแก่ประชาชน	47.0	
เพิ่มความสะดวก รวดเร็ว ในการซื้อ/ขายสลากและให้บริการจ่ายเงินรางวัล	45.5	
ช่วยให้ผู้ค้ารายย่อยโดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสและคนพิการได้มีช่องทางการจำหน่าย สลากเพิ่มขึ้น	23.4	
อื่น ๆ	5.0	

* = ผู้ตอบ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.2.4 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อมาตรการและแนวทางลดผลกระทบจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล ผลที่ได้จากการสำรวจปรากฏผล ตามตารางที่ 4 และตารางที่ 5

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นผู้มีส่วนได้เสีย กลุ่มประชาชนทั่วไป/ผู้ซื้อสลาก กลุ่มผู้ขายสลาก กลุ่มตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ กลุ่มสื่อมวลชน และกลุ่มสังคมและชุมชน ต่อมาตรการและแนวทางลดผลกระทบจากการจำหน่ายสลาก

ความคิดเห็นต่อมาตรการและแนวทางลดผลกระทบจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล	ความคิดเห็น (%)	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
● สำนักงานสลากฯ ให้ความสำคัญในการกำหนดมาตรการป้องกันบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ไม่ให้เข้าถึงการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	83.7	16.3
● สำนักงานสลากฯ จะต้องมีการเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบจากการซื้อสลากเกินความพอดีเมื่อเทียบกับรายได้ที่ได้รับ	91.9	8.1
● หน่วยงานภาครัฐ ควรมีส่วนร่วมกับสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลในการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับผลกระทบจากการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินควรของประชาชน	94.3	5.7
● หน่วยงานภาครัฐ ควรมีส่วนร่วมกับสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลในการป้องกันการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาลกับบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี	88.7	11.3
● สื่อมวลชน ควรมีบทบาทในการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับผลกระทบจากการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินควรของประชาชน	96.4	3.6
● สื่อมวลชน ควรมีบทบาทในนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับสลากกินแบ่งรัฐบาล และช่วยตรวจสอบการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ผิดกฎหมาย	96.4	3.6

ความคิดเห็นต่อมาตรการและแนวทางลดผลกระทบจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล	ความคิดเห็น (%)	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
● ชุมชน ควร มีบทบาท ในการ สร้าง ความตระหนัก เกี่ยว กับ ผลกระทบ จากการ ซื้อสลากกินแบ่ง รัฐบาลเกินควร ของ ประชาชน	93.3	6.7
● ชุมชน ควร มีบทบาท ในการ ช่วย ตรวจสอบ การ ซื้อขาย สลากกินแบ่ง รัฐบาล ที่ ผิดกฎหมาย	97.7	2.3

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่า ในกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มประชาชนทั่วไป/ ผู้ซื้อสลาก กลุ่มผู้ขายสลาก กลุ่มตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ กลุ่มสื่อมวลชน และกลุ่มสังคมและชุมชนส่วนใหญ่ เห็นด้วย กับมาตรการและแนวทางลดผลกระทบต่าง ๆ และแต่ละกลุ่มควรมีบทบาทในการร่วมดำเนินการกับ สำนักงานสลากฯ ในการลดผลกระทบทางสังคม จากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นผู้มีส่วนได้เสีย กลุ่มสังคมและชุมชน กลุ่มบุคลากร และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและ คนพิการ ต่อมาตรการและแนวทางลดผลกระทบจากการจำหน่ายสลาก

ความคิดเห็นต่อ มาตรการและแนวทางลดผลกระทบ จากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล	ความคิดเห็น (%)	
	เห็นด้วย/ เข้าใจ/ พร้อม	ไม่เห็นด้วย/ ไม่เข้าใจ/ ไม่พร้อม
● การออกสลากสลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก (Lottery 6: L6) และสลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3) จะเป็นการยกระดับการดำเนินงานของสำนักงานสลากฯ	92.5	7.5
● การอยากมีส่วนร่วมของบุคลากรของสำนักงานสลากฯ ในการสนับสนุนการออกสลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก (Lottery 6: L6) และสลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3)		
อยากมีส่วนร่วม	77.3	
เฉย ๆ ไรก็ได้	21.4	
ไม่อยากมีส่วนร่วม	1.2	
● ความพร้อมของสำนักงานสลากฯ ในการออกสลากสลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก (Lottery 6: L6) และสลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3)	86.5	13.5
● ความพร้อมของบุคลากร ในการออกสลากสลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก (Lottery 6: L6) และสลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3)	89.2	10.8
● การออกสลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก (Lottery 6: L6) และสลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3) กับภาพลักษณ์สำนักงานสลากฯ		
ภาพลักษณ์ดีขึ้น	59.5	
ภาพลักษณ์เหมือนเดิม	30.1	
อาจจะ มีผลกระทบทางลบต่อภาพลักษณ์	10.4	
● ผลดีต่อสำนักงานสลากฯ มากที่สุด 3 ลำดับแรก ของการดำเนินการออกสลากใหม่*		
ลำดับ 1 สำนักงานสลากฯ มีรายได้เพิ่มขึ้น นำรายได้ส่งเข้ารัฐเพิ่มมากขึ้น	58.1	
ลำดับ 2 ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง	22.9	
ลำดับ 3 นำองค์กรไปสู่องค์กรนวัตกรรม	26.2	
● กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ เห็นด้วยที่สำนักงานสลากฯ ต้องกำหนดให้ ผู้ด้อยโอกาสและคนพิการเข้าสู่อุตสาหกรรมเป็นตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล	96.4	3.6
● เรื่องที่สำคัญที่สุด ที่สำนักงานสลากฯ จะทำให้ผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น		

ความคิดเห็นต่อ มาตรการและแนวทางลดผลกระทบ จากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล	ความคิดเห็น (%)	
	เห็นด้วย/ เข้าใจ/ พร้อม	ไม่เห็นด้วย/ ไม่เข้าใจ/ ไม่พร้อม
สนับสนุนให้มีอาชีพจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล	73.5	
จัดเป็นเงินสวัสดิการเลี้ยงชีพ	8.4	
สนับสนุนการฝึกอาชีพ	12.0	
สนับสนุนการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบฝากขายผ่านแพลตฟอร์มสำนักงานสลากฯ	1.2	
สนับสนุนเพื่อคนพิการจะหาทำงานได้ หรือสภาพคนพิการไม่เหมือนกันเรื่องที่สำคัญต่างกัน	4.8	

* = ผู้ตอบ ตอบได้ 3 คำตอบ

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่า ผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มบุคลากรส่วนใหญ่ของสำนักงานสลากฯ เห็นด้วยและมีความพร้อม ในการดำเนินงานออกสลากสลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก (Lottery 6: L6) และสลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3) รวมถึงยังเล็งเห็นผลดีกระทบเชิงบวกที่จะส่งต่อภาพลักษณ์และการช่วยยกระดับการดำเนินงานของสำนักงานฯ และช่วยนำรายได้ส่งเข้ารัฐเพิ่มมากขึ้น และพร้อมตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและคนพิการเกือบจะทั้งหมดเห็นด้วย ที่สำนักงานสลากฯ ต้องกำหนดให้ผู้ด้อยโอกาส และคนพิการเข้าสู่อุตสาหกรรมจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล และส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าเรื่องที่สำคัญที่สุด ที่สำนักงานสลากฯ จะทำให้ผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น คือการสนับสนุนให้มีอาชีพจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล

ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย เกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับกลุ่มบุคคล หากจะมีการ ทบทวนโครงสร้างตัวแทนจำหน่ายเรียงลำดับความสำคัญ ผลการศึกษาพบว่า คือ ลำดับแรกคือกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และคนพิการ ลำดับที่ 2 คือ กลุ่มผู้สูงอายุที่ต้องการการช่วยเหลือ และลำดับที่ 3 คือ กลุ่มผู้ตกงาน ว่างงาน เป็นลำดับที่สาม และในสวนความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับสิ่งที่รัฐบาลควรนำรายได้จากการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลไปพัฒนาหรือสร้างประโยชน์ให้กับสังคม พบว่าผู้มีส่วนได้เสียส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับด้าน สาธารณสุข มาเป็นลำดับแรก ด้านการศึกษาเป็นลำดับสอง และด้านสังคมสงเคราะห์และพัฒนาอาชีพ เป็น ลำดับที่สาม

4.2.5 ผลการสำรวจความคิดเห็นจากการสนทนากลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์เชิงลึกของ ผู้มีส่วนได้เสีย ผลสรุปส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการออกสลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก (Lottery 6: L6) และ สลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3) โดยมีประเด็นความคิดเห็นสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

- ประเด็นที่ 1 สลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก (Lottery 6: L6) ควรมีทั้งแบบใบและแบบดิจิทัลควบคู่กันไป ไม่เห็นด้วยที่จะให้มีการออกสลากแบบดิจิทัลโดยไม่พิมพ์แบบใบมาจำหน่ายเพียงแบบเดียว เนื่องจากผู้ขายสลากกินแบ่งรัฐบาลจะได้รับผลกระทบเป็นวงกว้าง ในขณะที่สลากฯแบบใบยังตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุหรือคนชนบทที่เข้าไม่ถึงเทคโนโลยี จึงควรมีทั้งการจำหน่ายสลากแบบใบและดิจิทัลควบคู่กันไป
- ประเด็นที่ 2 ผลกระทบต่อผู้จำหน่ายสลากที่เป็นผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ ยังคงมีความกังวลว่าการออกสลากในแบบดิจิทัล มีผลกระทบโดยตรงต่อผู้จำหน่ายสลากใบที่เป็นผู้ด้อยโอกาส และคนพิการ เนื่องจากมีลูกค้ามาซื้อสลากใบน้อยลงเพราะลูกค้าหันไปซื้อสลากดิจิทัลมากขึ้น ผู้ค้าที่เป็นผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ ที่ยังมีข้อจำกัดอยู่หลายประเด็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เทคโนโลยี

- ประเด็นที่ 3 ผลกระทบต่อสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งสะท้อนจากกลุ่มตัวแทนบุคลากรสำนักงานสลากฯ ที่มองว่าจะต้องมีผลกระทบบ้าง ในบางสายงานโดยเฉพาะสายงานที่เกี่ยวข้องกับการพิมพ์สลาก เช่น โรงพิมพ์ แต่เป็นผลกระทบระยะสั้นเท่านั้น อาจจะต้องมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร เพื่อให้ทันต่อยุคดิจิทัลและการเปลี่ยนแปลง กลุ่มพนักงานยังมีความเชื่อว่าจะไม่มีการเลิกจ้าง แต่จะเป็นการเปลี่ยนทักษะและเพิ่มทักษะแทน ด้านทางองค์กรเอกชนที่เป็นผู้ส่งมอบระบುವ่า ไม่มีผลกระทบ เพราะองค์กรได้มีการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงไว้เรียบร้อยแล้ว

- ประเด็นที่ 4 ความกังวลเรื่องความชัดเจนของผลิตภัณฑ์ใหม่ (N3) ยังคงต้องมีการสร้างความชัดเจนในเรื่องการจ่ายเงินรางวัลแบบผันแปรและรางวัลพิเศษ ยอดการจ่ายเงินรางวัลแต่ละงวด ความชัดเจนในการจำกัดผู้ซื้อ การจำกัดผู้ขาย การจำกัดรายการ

- ประเด็นที่ 5 สนับสนุนให้มีการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก ผ่านระบบตัวแทนจำหน่ายเป็นหลัก แต่ก็ยังกังวลเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้จำหน่าย รวมถึงการเปิดโอกาสให้ผู้ด้อยโอกาสและคนพิการเข้ามามีส่วนสำคัญในการเป็นตัวแทนจำหน่าย

- ประเด็นที่ 6 ความกังวลเรื่องการมอมเมาสังคม เพราะการออกผลิตภัณฑ์ใหม่เข้ามาสู่สังคมมากขึ้น อาจส่งผลให้คนในสังคมโดยเฉพาะเยาวชนเข้าถึงได้ง่ายและสะดวกขึ้น จะส่งผลให้คนเสพติดการเสี่ยงโชคมากขึ้น

- ประเด็นที่ 7 สนับสนุนให้มีการออกสลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก เพราะผลิตภัณฑ์ใหม่ตอบโจทย์ของความต้องการของผู้ซื้อที่สามารถกำหนดเลขที่ตนเองต้องการได้เห็นด้วยกับการลุ้นรับรางวัลทั้ง 4 รางวัลในรายการเดียว แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการซื้อหวนนอกระบบ (ได้ระดับหนึ่ง) รวมถึงการประจักษ์ถึงผลการทำเทคโนโลยีมาใช้ในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบดิจิทัลสามารถช่วยแก้ไขปัญหาคำจำหน่ายสลากที่ขายเกินราคาได้เป็นอย่างดีในปัจจุบัน และจะทำให้รัฐมีรายได้เพิ่มขึ้นนำเงินนอกระบบเข้ามาอยู่ในระบบเพื่อให้รัฐนำไปใช้ในงานพัฒนา

- ประเด็นที่ 8 การนำรายได้จากการจำหน่ายสลากไปพัฒนาสังคม แก่จน พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ รวมถึงการจัดตั้งกองทุนสาธารณะประโยชน์ จากการสนทนากลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์พบว่า สัดส่วนการนำเงินเข้ารัฐนั้น มีความเหมาะสม แต่ก็ควรนำไปใช้เพื่อพัฒนาประเทศ การศึกษา แก้ปัญหาคนจน และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาสและคนพิการเป็นหลัก รวมถึงการนำรายได้ดังกล่าว นำไปใช้เพื่อแก้ไขปัญหาการพนันในสังคมไทย เพราะรายได้จากการขายสลากส่วนใหญ่มาจากกลุ่มคนที่มีรายได้น้อย ดังนั้น จึงควรนำเงินรายได้หลักส่วนหนึ่งกลับคืนไปใช้เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมในมิติต่าง ๆ

5. มาตรการและแนวทางลดผลกระทบ

ข้อเสนอแนะมาตรการและแนวทางการลดผลกระทบ มีดังนี้

5.1 นโยบายสลากกินแบ่งรัฐบาลที่รับผิดชอบต่อสังคม (Responsible Gaming Policy) เป็นสิ่งที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ควรขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องคือนโยบายเกมส์การเสี่ยงโชคที่รับผิดชอบต่อสังคม (responsible gaming) เพราะรายได้จากการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นรายได้ที่มาจากประชาชน และเป็นเสมือนการเสี่ยงโชคของประชาชนเพื่อซื้อความหวังให้กับตนเองที่คาดหวังว่าตนเองจะต้องมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นมากกว่าที่เป็นอยู่ ดังนั้น รายได้ที่เกิดขึ้นจากการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนควรถูกนำไปจัดสรรเป็น

โครงการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคมในด้านต่าง ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประชาชนที่มีรายได้น้อยซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศและเป็นกลุ่มผู้ซื้อหลักของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ดังนั้น สลากกินแบ่งรัฐบาลจึงควรเป็นเกมส์ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

5.2 มาตรการจำกัดการเล่นด้วยตนเองของผู้ซื้อ (Self-Excluded Gaming) เป็นอีกหนึ่งแนวทางสำคัญในการลดผลกระทบจากการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนก็คือ การออกมาตรการจำกัดการเล่นเกมส์หรือการซื้อสลากด้วยตนเองของผู้ซื้อ โดยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลอาจออกแอปพลิเคชันหรือระบบเฉพาะที่กำหนดให้ผู้ซื้อนอกจากจะต้องลงทะเบียนในระบบแล้ว ยังต้องยอมรับเงื่อนไขของเงินในการซื้อผ่านแอปพลิเคชันด้วย นั่นคือการจำกัดวงเงินการเสี่ยงโชคหรือการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของผู้ซื้อแต่ละรายบนแอปพลิเคชัน โดยให้ประชาชนเติมเงินหรือโอนเงินเข้าไปในระบบแอปพลิเคชันเท่าที่วงเงินของบัญชีผู้ซื้อนั้น ๆ สามารถซื้อได้ โดยผู้ซื้อจะสามารถทำรายการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบดิจิทัลได้อย่างจำกัดตามวงเงินที่กำหนดไว้ของบัญชีแต่ละรายเท่านั้น เป็นต้น

5.3 มาตรการควบคุมและป้องกันการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของเด็กและเยาวชน ด้วยสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบดิจิทัลง่ายต่อการจัดการ ควบคุม และตรวจสอบตัวตนของผู้ซื้อว่ามีอายุตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ เพราะมีระบบลงทะเบียนเพื่อยืนยันตัวตนซึ่งเชื่อมโยงกับบัญชีธนาคารอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม ในกรณีของสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบใบ การออกแบบระบบติดตามการซื้อขายของผู้ค้าสลากให้มีการแจ้งอายุหรือยืนยันตัวตนผู้ซื้อว่ามีอายุไม่ต่ำกว่ากฎหมายกำหนดก็อาจเป็นอีกหนึ่งแนวทางในการควบคุมและป้องกันการเข้าถึงสลากกินแบ่งรัฐบาลของเด็กและเยาวชนได้ หรือการลงพื้นที่ออกสำรวจเพื่อตรวจสอบการจำหน่ายสลากแบบสุ่ม (random) โดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละจังหวัดก็เป็นอีกหนึ่งมาตรการที่จะช่วยควบคุมและป้องกันการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลให้กับเด็กและเยาวชนได้เป็นอย่างดีมากกว่าที่จะกำหนดมาตรการออกไปให้ผู้ค้าเป็นผู้ควบคุมเอง

5.4 มาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยการจัดตั้งในลักษณะการมีกองทุนที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ เพื่อเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล ก็เป็นอีกหนึ่งมาตรการในการเตรียมความพร้อมและสะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นหรือความรับผิดชอบต่อสำนักงานสลากฯ ที่จะเข้าไปมีส่วนช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ไม่เป็นธรรมที่อาจเกิดขึ้นได้ในรูปแบบต่าง ๆ เพราะในอนาคตเมื่อมีการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยของระบบแพลตฟอร์มการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบดิจิทัล เช่น การโจรกรรมข้อมูล การปลอมแปลงข้อมูลการซื้อขาย การแฮ็กข้อมูลหรือปรับเปลี่ยนการซื้อขายของประชาชนผู้ซื้อจากกลุ่มอาชญากรไซเบอร์ บทบาทของกองทุนเพื่อเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาลนี้ก็จะมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการทางกฎหมายช่วยเหลือ เยียวยา ผู้ได้รับผลกระทบทั้งที่เป็นผู้ซื้อและผู้ขายในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

5.5 นโยบายส่งเสริมให้การจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลกลายเป็น “อาชีพสวัสดิการ” สำหรับผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ และผู้สูงอายุ ในสัดส่วนที่เหมาะสม ด้วยอาชีพขายสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ให้กับผู้ค้าขายสลากได้เป็นอย่างดีไม่ว่าจะเป็นผู้ค้ารายใหญ่หรือผู้ค้ารายย่อย อย่างไรก็ตาม เมื่อทบทวนถึงสถานภาพและทิศทางของการยกระดับระบบสวัสดิการสังคมของประเทศไทยเพื่อก้าวสู่การ “รัฐสวัสดิการ (welfare state)” โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการสร้างโอกาสให้กลุ่มคนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้อย่างเป็นธรรม จะพบว่า บทบาทหน้าที่ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลสามารถก้าวเข้าสู่การเป็นหน่วยงานที่มีส่วนสำคัญในการยกระดับและ

พัฒนาระบบสวัสดิการสังคมของประเทศไทยได้ ผ่านการออกแนวนโยบายให้การจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล กลายเป็นอาชีพสวัสดิการสำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ ในสัดส่วนโควตาที่เหมาะสม การเข้าถึงโอกาสที่จะเป็นตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลประเภทต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้กลุ่มคนเหล่านี้มี รายได้ที่สามารถนำไปยกระดับคุณภาพชีวิตหรือความเป็นอยู่ของตนเองในด้านต่าง ๆ มากขึ้น อีกทั้ง ยังเป็น การช่วยแบ่งเบาภาระทางการคลังของรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฟังพาอาศัยความช่วยเหลือจากรัฐ น้อยลง สามารถหล่อเลี้ยงชีวิตตนเองและครอบครัวได้

5.6 มาตรการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล การมีสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบ ดิจิทัล ไม่ว่าจะเป็นสลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก หรือสลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก คือ ดัชนีชี้วัดสำคัญ ที่สะท้อนให้เห็นถึงว่ากระบวนการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล (Digital Transformation) กำลังเกิดขึ้นจริง การเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลจะทำให้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยี (Digital Divide) ระหว่างกลุ่มคนต่าง ๆ ในสังคมเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและครัวเรือนที่มี รายได้น้อย ซึ่งจะส่งผลให้กลุ่มคนเหล่านี้มีโอกาสในการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรูปแบบต่าง ๆ ได้น้อยกว่า กลุ่มคนที่มีรายได้สูง ดังนั้น สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลในฐานะที่กำลังเริ่มขับเคลื่อนการพัฒนาผลิตภัณฑ์สลาก กินแบ่งรัฐบาลแบบดิจิทัลทั้งสองรูปแบบ ควรนำเงินรายได้จากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบดิจิทัล ไปช่วย พัฒนาและแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำแบบมุ่งเป้าในกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ และกลุ่ม เปราะบาง กลุ่มคนจนเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ชนบทและในเขตที่มีสัดส่วนครัวเรือนยากจนและ ผู้ด้อยโอกาสอยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยี

จากผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและศึกษาผลกระทบทางสังคม เกี่ยวกับการกำหนด ประเภทและรูปแบบสลากกินแบ่งรัฐบาล 6 หลัก (Lottery 6: L6) และสลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก (Numbers 3: N3) ที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ผู้มีส่วนได้เสียส่วนใหญ่เห็นด้วยในประเภทและรูปแบบ ของสลากกินแบ่งรัฐบาลทั้งสองรูปแบบ และเห็นว่าการออกสลากผลิตภัณฑ์ใหม่แบบดิจิทัล จะช่วยแก้ปัญหา การจำหน่ายสลากเกินราคา ไม่ส่งผลกระทบต่อบุคลากรสำนักงานสลากฯ และผู้ส่งมอบ เพราะองค์กรได้พร้อม ในการปรับตัวเพื่อรองรับการปั่นป่วนทางดิจิทัล และสามารถเพิ่มเงินรายได้ของรัฐ ที่รัฐควรจะนำไปใช้ในการลด ความเหลื่อมล้ำ ด้านการสาธารณสุข ด้านการศึกษา ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต สร้างโอกาสโดยเฉพาะอย่างยิ่ง กับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลและการเสริมสร้างทักษะ การรู้ดิจิทัล ผู้ที่ไม่เห็นด้วยส่วนมากก็มีความกังวล ในเรื่องของการมอมเมาประชาชน ไม่เข้าใจในรายละเอียด การเข้าไม่ถึงเทคโนโลยีดิจิทัลของกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ การไม่มั่นใจที่จะได้เป็นตัวแทนจำหน่าย และผลกระทบต่อกรจำหน่ายสลากไปของกลุ่มผู้ขายสลาก อีกทั้งยังไม่เชื่อมั่นว่าสลากแบบดิจิทัล จะสามารถ แก้ปัญหาการจำหน่ายสลากเกินราคา และไม่เชื่อว่าการออกสลากกินแบ่งรัฐบาล ตัวเลข 3 หลัก จะเป็นวิธีการที่ทำให้ ความต้องการในการซื้อหวยใต้ดินหรือการพนันนอกระบบลดลง แต่ในทางตรงกันข้ามกลับจะทำให้เด็กและ เยาวชนทั่วไปเข้าถึงได้ง่ายขึ้นโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ดังนั้นสำนักงานสลากฯ ควรต้องมีการจำกัดการเล่นด้วย ตนเองของผู้ซื้อ และมาตรการควบคุมและป้องกันการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของเด็กและเยาวชนให้รัดกุมมากขึ้น ซึ่งเป็นบทบาทร่วมกันของทั้งหน่วยงานภาครัฐ สื่อมวลชน สังคม และชุมชน เป็นต้น